

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Біологічний факультет
Кафедра зоології**

К. Б. Сухомлін

ПАЛЕОЗООЛОГІЯ

Тестові завдання

УДК 562/569 (076)
ББК 28.16я73–9
С 91

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 5 від 20 лютого 2013 р.)*

Рецензенти:

Ярошенко М. М. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри зоології та екології Донецького національного університету;
Зузук Ф. В. – доктор геологічних наук, професор, завідувач кафедри географії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Сухомлін К. Б.

С 91 **Палеозоологія: Тестові завдання.** – Луцьк: Медіа, 2013. – 60 с.

Видання уміщує 500 тестових завдань з різних розділів курсу «Палеозоологія», передбачених навчальним планом ОКР «спеціаліст» спеціальності 7.04010201 «Біологія», відповіді до них та список рекомендованої літератури. Тести призначені для проміжного і підсумкового контролю знань студентів.

УДК 562/569 (076)
ББК 28.16я73–9

© Сухомлін К. Б., 2013
© Зінченко О. П. (обкладинка), 2013
© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2013

Передмова

Запровадження державного стандарту освіти пов'язане зі створенням відповідної системи вимірників. Одним із найефективніших методів діагностики рівня засвоєння учбового матеріалу є тестування. Цей метод дає змогу опитати водночас значну кількість студентів і не потребує великих затрат часу на перевірку виконаних завдань. Адекватність та об'єктивність оцінювання знань студентів залежить від якості використаних для діагностики тестових завдань.

Тенденція до інтегрування в міжнародний освітній простір зумовила необхідність впровадження тестової системи контролю знань. Втілення цієї системи має декілька цілей. Воно створює умови для накопичення інформації про ефективність викладання матеріалу з певної дисципліни та шляхи її оптимізації; дає змогу об'єктивно оцінити рівень підготовки кожного студента; підвищує інтерес студентів до предмета; служить алгоритмом навчання.

У навчально-методичному виданні тестові завдання розподілені за розділами програми згідно вимог кредитно-модульної системи. Сюди належать репродуктивні питання, у яких необхідно вибрати одну або декілька правильних відповідей, а також питання, які потребують ґрунтовного ознайомлення з основними визначеннями, положеннями та класифікаціями палеозоологічної науки і передбачають використання набутих знань або творчого підходу студентів.

Усі тести незалежно від рівня складності не виходять за межі змісту програми курсу «Палеозоологія». Тестові завдання призначені для проміжного і підсумкового контролю знань студентів. Вони адаптовані для використання у Системі швидкого тестування RTS, яка застосовується у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

Змістовий модуль I

Загальні основи палеозоології і огляд палеозоологічних решток одноклітинних та двошарових тварин

1. На межі архейської і протерозойський ери відбулося дві великих еволюційних події: 1) великі ароморфози у двох підкласів плазунів; 2) внутрішнє запліднення і накопичення жовтка в яйцеклітині; 3) поява псилофітів і членистоногих; 4) з'явився статевий процес і багатоклітинність; 5) з'явилися променева та білатеральна симетрія.

2. Виявлені організми, які вивчає мікропалеонтологія: 1) форамініфери; 2) радіолярії; 3) остракоди; 4) белемніти; 5) мікрозооспори.

3. Наша планета сформувалася близько ... : 1) 5 млрд. років тому; 2) 4,6 млрд. років тому; 3) 3,5 млрд. років тому; 4) 50 млн. років тому; 5) 100 млн. років тому.

4. Яка галузь палеонтологічної науки вивчає закономірності поховання організмів, після їх загибелі й умови збереження у викопному стані? 1) палеоботаніка; 2) палеозоологія; 3) тафономія; 4) палеоекологія; 5) палеобіогеографія.

5. Яка галузь палеонтології вивчає спосіб життя вимерлих організмів, відновлює умови життя тих чи інших форм або цілих угруповань геологічного минулого, з'ясовує пристосувальне і функціональне значення особливостей морфології? 1) палеоботаніка; 2) палеозоологія; 3) тафономія; 4) палеоекологія; 5) палеобіогеографія.

6. Яка галузь палеонтології з'ясовує закономірності розподілу організмів у геологічному минулому, обґрунтовує виділення палеозоогеографічних областей, провінцій? 1) палеоботаніка; 2) палеозоологія; 3) тафономія; 4) палеоекологія; 5) палеобіогеографія.

7. Першу геохронологічну шкалу для фанерозою запропонував: 1) Вернадський; 2) Соколов; 3) Борисяк; 4) Холмс; 5) Ватсон.

8. Частина літосфери Землі, утворена осадовими і метаморфічними породами має назву: 1) стратосфера; 2) криптосфера; 3) стратисфера; 4) астеносфера; 5) мезосфера.

9. Криптозой поділяється на ери: 1) фанерозой; 2) архей; 3) венд; 4) протерозой; 5) рифей.

10. Абсолютна тривалість венда становить (у роках): 1) 4,5 млрд.; 2) 100-110 млн.; 3) 570 млн.; 4) 1 млн.; 5) 300-450 тис.

11. Коли з'явилися перші риби? 1) 550 млн. років тому; 2) 390 млн. років тому; 3) 165 млн. років тому; 4) 65 млн. років тому; 5) 25 млн. років тому.

12. Які періоди вважаються розквітом динозаврів? 1) силурійський, девонський, кам'яновугільний; 2) тріасовий, юрський, крейдяний; 3) кембрійський, ордовицький, силурійський; 4) девонський, карбоновий, пермський; 5) палеоген, неоген, антропоген.

13. Розташуйте геологічні ери з моменту виникнення життя на Землі: 1) протерозой; 2) мезозой; 3) кайнозой; 4) архей; 5) палеозой.

14. Угруповання смерті, що являють собою скупчення залишків загиблих організмів: 1) фосилії; 2) танатоценози; 3) ориктоценози; 4) тафоценози; 5) палеобіогеоценози.

15. Палеозойська ера характеризується появою більшості представників типу хордових: 1) белемнитів, рептилій; 2) птахів, ссавців; 3) плазунів; 4) риб, амфібій, рептилій; 5) бріозой, брахіопод.

16. Виникнення птахів супроводжувалося появою ароморфозу в будові їх предків: 1) пір'яний покрив і поява дзьоба; 2) повітряні мішки і подвійне дихання; 3) вкорочення задньої кишки; 4) придбали повну перегородку між правим і лівим шлуночками серця; 5) втрата одного яєчника.

17. Коли, на думку палеонтологів, з'явилися перші наземні тварини? 1) 10 млн. років тому; 2) 1 млрд. років тому; 3) 420 млн. років тому; 4) 220 млн. років тому; 5) 20 млн. років тому.

18. Біологічна наука, що вивчає органічний світ минулих геологічних епох і закономірності його історичного розвитку, відтворює історію еволюції життя на нашій планеті у всій різноманітності:

1) палеобіогеографія; 2) мікропалеонтологія; 3) палеоекологія; 4) палеозоологія; 5) палеонтологія.

19. Наука, що вивчає тваринний світ геологічного минулого:

1) палеобіогеографія; 2) мікропалеонтологія; 3) палеоекологія; 4) палеозоологія; 5) палеонтологія.

20. Наука, що вивчає дрібні мікроскопічні викопні об'єкти (форамініфер, радіолярій, остракод, пилок, спори):

1) палеобіогеографія; 2) мікропалеонтологія; 3) палеоекологія; 4) палеозоологія; 5) палеонтологія.

21. Виберіть етапи утворення місцезнаходжень:

1) нагромадження органічних решток; 2) загибель від катастроф; 3) поховання; 4) літифікація; 5) фосилізація.

22. Послідовний ряд геохронологічних еквівалентів загальних стратиграфічних підрозділів та їх таксономічної підлеглості, називається:

1) геохронологічна шкала; 2) геологічна шкала; 3) вікова шкала; 4) шкала Мооса; 5) шкала Рихтера.

23. Наука, розділ геології, про визначення відносного геологічного віку осадових гірських порід, розчленування товщ порід і кореляції різних геологічних утворень на основі палеонтологічних даних:

1) палеонтологія; 2) стратиграфія; 3) палеогеографія; 4) палеоекологія; 5) палеобіоценологія.

24. Скупчення органічних залишків, поховані в рідкому осаді і мало змінені (нефосилізовані), утворюють:

1) танатоценоз; 2) тафоценоз; 3) скам'янілості; 4) ориктоценоз; 5) особливі форми збереження.

25. До процесів, що сприяють похованню органічних залишків належать:

1) загибель; 2) скам'яніння; 3) перекристалізація; 4) мінералізація; 5) літифікація.

26. Комплекс залишків рослин і тварин, у викопному стані, називається: 1) танатоценоз; 2) тафоценоз; 3) скам'янілості; 4) ориктоценоз; 5) особливі форми збереження.

27. Збережені у викопному стані залишки тварин і рослин, сліди життєдіяльності організмів, називаються: 1) рештки; 2) фосилії; 3) скам'янілості; 4) ядра; 5) особливі форми збереження.

28. Виберіть форми збереження тварин: 1) скелети; 2) фосилії; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) особливі форми збереження.

29. Виберіть форми збереження тварин: 1) частини скелетів; 2) відбитки; 3) органічні рештки; 4) біогліфи; 5) копроліти.

30. Зовнішні і внутрішні структури, які зберігаються цілком, або у вигляді окремих фрагментів, називаються: 1) скелети та їх частини; 2) відбитки; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) біогліфи.

31. Зліпок внутрішньої порожнини черепашки, який формується при заповненні осадам порожнини, звільненої від м'якого тіла, називається: 1) скелети та їх частини; 2) відбитки; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) біогліфи.

32. Зліпок поверхні черепашки, який виникає після руйнування черепашки, коли на місці стулок утворюються тонкі порожнини, заповнені згодом осадам, називається: 1) скелети та їх частини; 2) відбитки; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) біогліфи.

33. Структури, які з'являються у гірській породі в результаті повного знищення скелетів, називається: 1) скелети та їх частини; 2) відбитки; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) біогліфи.

34. Структури, які з'являються у гірській породі і відображають прояви життєдіяльності, називається: 1) скелети та їх частини; 2) відбитки; 3) внутрішні ядра; 4) зовнішні ядра; 5) біогліфи.

35. Структури, які з'являються на поверхні гірської породи і відображають прояви життєдіяльності, називається: 1) копроліти; 2) відбитки; 3) екзогліфи; 4) ендогліфи; 5) біогліфи.

36. Структури, які з'являються в середині гірської породи і відображають прояви життєдіяльності, називається: 1) копроліти; 2) відбитки; 3) екзогліфи; 4) ендогліфи; 5) біогліфи.

37. Викопні екскременти тварин, що дають коштовний матеріал для вивчення живлення деяких хребетних, називається: 1) копроліти; 2) відбитки; 3) екзогліфи; 4) ендогліфи; 5) біогліфи.

38. До особливих форм збереження належать: 1) копроліти; 2) вуглефіковане листя рослин; 3) екзогліфи; 4) ендогліфи; 5) включення комах у бурштині 6) хемофосилії.

39. Виберіть методи обробки зібраного палеонтологічного матеріалу: 1) промисловий видобуток; 2) механічне препарування; 3) рентгеноскопія; 4) виготовлення шліфів; 5) мікроскопія.

40. Виберіть методи обробки зібраного палеонтологічного матеріалу: 1) промисловий видобуток; 2) хімічне препарування; 3) рентгенологія; 4) виготовлення пришліфовок; 5) полірування.

41. Перші спроби класифікації тварин належать: 1) Аристотелю; 2) Леонардо да Вінчі; 3) Ломоносову; 4) Ліннею; 5) Бюффону.

42. Основи сучасної класифікації заклав: 1) Аристотель; 2) Леонардо да Вінчі; 3) Ломоносов; 4) Лінней; 5) Бюффон.

43. Вперше ідею про мінливість видів, про можливості перетворення одних видів на інші висловлювали: 1) Аристотель; 2) Леонардо да Вінчі; 3) Ломоносов; 4) Лінней; 5) Бюффон; 6) Паллас.

44. Автор, який уперше використав скам'янілості для зіставлення (кореляції) геологічних розрізів і виявлення віку гірських порід, створив першу геологічну карту побудовану за стратиграфічним принципом: 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ломоносов; 4) Лінней; 5) Сміт; 6) Паллас.

45. Автор, який заперечуючи ідею незмінності і сталості видів, доводив, що відбувається їх повільна і постійна зміна, у зв'язку з чим між окремими видами існують поступові переходи: 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ломоносов; 4) Лінней; 5) Сміт; 6) Паллас.

46. Автор теорії катастроф, який доводив незмінність видів та сформулював закон кореляції: 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ломоносов; 4) Лінней; 5) Сміт; 6) Паллас.

47. Автор, який довів, що перетворення Землі в геологічному минулому відбувалося не шляхом катастроф або раптових революцій, а під поступовим впливом різноманітних процесів як зовнішніх (екзогенних), так і внутрішніх (ендогенних): 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ляйєль; 4) Лінней; 5) Сміт; 6) Паллас.

48. Автор закону зародкової подібності: 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ляйєль; 4) Лінней; 5) Сміт; 6) Бер.

49. Основоположник еволюційного вчення: 1) Ламарк; 2) Кюв'є; 3) Ляйєль; 4) Лінней; 5) Дарвін; 6) Бер.

50. Засновник еволюційної палеонтології: 1) Гекслі; 2) Кюв'є; 3) Ковалевський; 4) Дарвін; 5) Борисяк; 6) Бер.

51. Організатор і перший директор Палеонтологічного інституту АН СРСР, праці якого присвячені проблемам еволюційної палеонтології, автор геологічної карти північно-західної частини Донбасу: 1) Неймар; 2) Карпінський; 3) Ковалевський; 4) Северцов; 5) Борисяк; 6) Андрусов.

52. До ароморфозів архею належить виникнення: 1) клітини; 2) статевого процесу; 3) фотосинтезу; 4) багатоклітинності; 5) променевої симетрії; 6) білатеральної симетрії.

53. До ароморфозів венду належить виникнення: 1) клітини; 2) статевого процесу; 3) фотосинтезу; 4) багатоклітинності; 5) променевої симетрії; 6) білатеральної симетрії.

54. Еукаріоти з'явилися у: 1) археї; 2) протерозої; 3) палеозої; 4) криптозої; 5) фанерозої.

55. Сегментація тіла належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

56. Виникнення скелету належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

57. Поява щелеп належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

58. Поява парних кінцівок та їх поясів належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

59. Вихід життя на сушу належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

60. Диференціація тканин у рослин належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

61. Поява кореня належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

62. Поява легень, трикамерного серця, двох кіл кровообігу належать до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

63. Запилення та запліднення без участі води належить до ароморфозів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

64. Панування голонасінних, плазунів та комах відзначали у: 1) кембрії; 2) ордовіку; 3) силури; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

65. Поява теплокровності належить до ароморфозів: 1) тріасу; 2) юри; 3) крейди; 4) палеогену; 5) неогену; 6) антропогену.

66. Поява археоптерикса, і теплокровних динозаврів відбулась у: 1) тріасі; 2) юрі; 3) крейді; 4) палеогені; 5) неогені; 6) антропогені.

67. Виникнення квітки і плоду належить до ароморфозів: 1) тріас; 2) юра; 3) крейда; 4) палеоген; 5) неоген; 6) антропоген.

68. Яйцекладні, сумчасті та плацентарні ссавці з'являються у: 1) тріасі; 2) юрі; 3) крейді; 4) палеогені; 5) неогені; 6) антропогені.

69. Комахи запилювачі з'являються у: 1) тріасі; 2) юрі; 3) крейді; 4) палеогені; 5) неогені; 6) антропогені.

70. Панування вологих лісів, утворення покладів бурого вугілля, характерне для: 1) тріасу; 2) юри; 3) крейди; 4) палеогену; 5) неогену; 6) антропогену.

71. Поширення степів, поява копитних та хижих, характерне для: 1) тріасу; 2) юри; 3) крейди; 4) палеогену; 5) неогену; 6) антропогену.

72. Зледеніння, виникнення людини, характеризують: 1) тріас; 2) юру; 3) крейду; 4) палеоген; 5) неоген; 6) антропоген.

73. Саркодові з тонкими складно розгалуженими псевдоподіями, що мають зовнішній скелет – черепашку різної будови, проходять у своєму індивідуальному розвитку складний життєвий цикл, з чергуванням статевого і безстатевого поколінь і ведуть здебільшого бентосний спосіб життя, називаються: 1) форамініфери; 2) радіолярії; 3) черепашкові амеби; 4) евгленові; 5) вольвоксові.

74. Саркодові з тонкими складно розгалуженими псевдоподіями, що мають зовнішній скелет – черепашку різної будови, проходять у своєму індивідуальному розвитку складний життєвий цикл, з чергуванням статевого і безстатевого поколінь і ведуть здебільшого планктонний спосіб життя, називаються: 1) форамініфери; 2) радіолярії; 3) черепашкові амеби; 4) евгленові; 5) вольвоксові.

75. За складом черепашки форамініфери бувають: 1) однорідні; 2) зернисті; 3) секретійні; 4) волокнисті; 5) аглютиновані.

76. За складом вапнякові секретійні черепашки форамініфер бувають: 1) однорідні; 2) зернисті; 3) секретійні; 4) волокнисті; 5) аглютиновані.

77. За складом вапнякові секретійні черепашки форамініфер бувають: 1) тонкошаруваті; 2) зернисті; 3) секретійні; 4) волокнисті; 5) аглютиновані; 6) багатошарові.

78. Форамініфери, що мають хітиновий скелет мешкають у: 1) прісних водоймах; 2) теплих морях; 3) холодних морях; 4) придонних шарах; 5) поверхневих шарах.

79. Форамініфери, що мають аглютиновані непористі вапнякові черепашки мешкають у: 1) прісних водоймах; 2) теплих морях; 3) холодних морях; 4) придонних шарах; 5) поверхневих шарах.

80. Форамініфери, що мають вапнякові пористі черепашки мешкають у: 1) прісних водоймах; 2) теплих морях; 3) холодних морях; 4) придонних шарах; 5) поверхневих шарах.

81. Форамініфери, що мають потужний вапняковий скелет мешкають у: 1) прісних водоймах; 2) теплих морях; 3) холодних морях; 4) придонних шарах; 5) поверхневих шарах.

82. Форамініфери, що мають аглютинований скелет мешкають у: 1) прісних водоймах; 2) теплих морях; 3) холодних морях; 4) придонних шарах; 5) поверхневих шарах.

83. Типи будови черепашок форамініфер: 1) неправильні; 2) правильні; 3) одноосьові; 4) багатоосьові; 5) спіральні.

84. Типи будови черепашок форамініфер: 1) неправильні; 2) правильні; 3) циклічні; 4) багатоосьові; 5) спіральні.

85. Типи будови спіральних черепашок форамініфер: 1) неправильні; 2) неправильно-клубоподібні; 3) одноосьові; 4) спіральноплощинні; 5) спіральні; 6) правильно-клубоподібні.

86. Типи будови спіральних черепашок форамініфер: 1) неправильні; 2) спіральноконічні; 3) одноосьові; 4) спіральногвинтові; 5) спіральні; 6) правильно-клубоподібні.

87. Тафономія форамініфер: 1) породоутворюючі; 2) не утворюють гірських порід; 3) утворюють поклади крейди; 4) утворюють яшми; 5) утворюють мули.

88. Геологічне значення форамініфер: 1) стратиграфічне; 2) фізіологічне; 3) екологічне; 4) біоценологічне; 5) систематичне.

89. Тафономія радіолярій: 1) породоутворюючі; 2) не утворюють гірських порід; 3) утворюють поклади крейди; 4) утворюють яшми; 5) утворюють радіолярити.

90. Будова скелета радіолярій: 1) вапняковий; 2) кремнієвий; 3) суцільний; 4) складається з окремих голок; 5) аглютинований.

91. Багатоклітинні тварини – асиметричні або з невизначеним числом елементів симетрії, без чіткої диференціації клітин, мешканці морів, іноді – прісних вод, ведуть переважно прикріпленій спосіб життя, це: 1) губки; 2) археоціати; 3) гідроїдні поліпи; 4) медузи; 5) коралові поліпи.

92. Будова скелета губок: 1) вапняковий; 2) кремнієвий; 3) фосфатний; 4) скляний; 5) кремнієвороговий; 6) роговий.

93. Форма спікул вапнякових губок: 1) рабди; 2) трирадіати; 3) триаксини; 4) тетрарадіати; 5) тетраксини; 6) гексактини.

94. Форма спікул кремнієвих губок: 1) рабди; 2) трирадіати; 3) триаксини; 4) тетрарадіати; 5) тетраксини; 6) гексактини.

95. Скелет вапнякових губок буває: 1) з окремих спікул; 2) фаретронний; 3) літистидний; 4) із спонгінових волокон; 5) трирадіати занурені у спонгін.

96. Скелет кремнієвих губок буває: 1) з макро- та мікросклер; 2) фаретронний; 3) літистидний; 4) лише із спонгінових волокон; 5) трирадіати занурені у спонгін.

97. Перші губки: 1) виникли у докембрії; 2) виникли у кембрії; 3) були вапнякові; 4) були кремнієві; 5) були хітинові.

98. Геологічне значення губок: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) утворюють спонголіти; 4) утворюють вапняки; 5) стратиграфічне.

99. Екологія і тафономія губок: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

100. Тип Porifera поділяється на класи: 1) Regulares; 2) Calcispongia; 3) Irregulares; 4) Hyalospongia; 5) Demospongia.

101. Вимерлі одиночні або колоніальні морські організми, що мають пористий органогенно-карбонатний скелет і форму

двостінного кубка та належали до групи прикріпленого бентосу, це:

1) губки; 2) археоціати; 3) гідроїдні поліпи; 4) медузи; 5) коралові поліпи.

102. Проміжок між стінками археоціат має назву: 1) інтерваллюм; 2) локулі; 3) синаптикули; 4) дисепименти; 5) септи; 6) днища.

103. Камери, що утворені перегородками у внутрішньому просторі археоціат мають назву: 1) інтерваллюм; 2) локулі; 3) синаптикули; 4) дисепименти; 5) септи; 6) днища.

104. Поздовжні і поперечні перегородки внутрішнього простору археоціат мають назву: 1) інтерваллюм; 2) локулі; 3) синаптикули; 4) дисепименти; 5) септи; 6) днища.

105. Додаткові стрижнеподібні утвори внутрішнього простору археоціат мають назву: 1) інтерваллюм; 2) локулі; 3) синаптикули; 4) дисепименти; 5) септи; 6) днища.

106. У нижній частині кубка археоціат й у приосьовому внутрішньому просторі знаходилися тонкі вапнякові плівки, які мають назву: 1) інтерваллюм; 2) локулі; 3) синаптикули; 4) дисепименти; 5) септи; 6) днища.

107. В індивідуальному розвитку археоціат знайдені стадії: 1) яйцева; 2) личинкова; 3) рання бентична; 4) лялечки; 5) пізня бентична; 6) імагінальна.

108. Тип Archaeocyathi поділяється на класи: 1) Regulares; 2) Calcispongia; 3) Irregulares; 4) Hyalospongia; 5) Demospongia.

109. Палеоекологічна характеристика археоціат: 1) живлення фільтраційне; 2) живлення голозойне; 3) жили на мілководді; 4) жили на значних глибинах; 5) оселялись на кам'янистому дні; 6) оселялись на мулистому дні.

110. Геологічне значення археоціат: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) утворюють спонголіти; 4) стратиграфічне; 5) пов'язані з покладами нафти; 6) пов'язані з покладами марганцю; 7) пов'язані з покладами газу.

111. Екологія і тафономія археоціат: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

112. Археоціати мали значне поширення у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

113. Хто із кишковопорожнинних відомий у викопному стані: 1) Cnidaria; 2) Ascnidaria; 3) Anthozoa; 4) Scyphozoa; 5) Hydrozoa.

114. До коралових поліпів, що мають геологічне значення належать: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

115. До гідродних поліпів, що мають геологічне значення належать: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

116. Ознаки коралових поліпів: 1) колоніальні; 2) поодинокі; 3) радіальносиметричні; 4) білатеральносиметричні; 5) мезентеральні перегородки наявні; 6) мезентеральні перегородки відсутні.

117. Виберіть характерні риси Табулят: 1) колоніальні; 2) поодинокі; 3) кораліти різні за розміром і формою; 4) кораліти однакові за розміром і формою; 5) кораліти з'єднані трубками і порами; 6) кораліти не з'єднані трубками і порами.

118. Жива частина колонії табулят: 1) кораліти; 2) зооїди; 3) утворює тонкий покрив; 4) заселяє весь поліпняк; 5) розмножується безстатево; 6) розмножується статево; 7) розмножується вегетативно.

119. Типи поліпняків табулят: 1) тонкостінні; 2) масивні; 3) кущисті; 4) листуваті; 5) сланкі; 6) накипні.

120. Кораліти табулят щільно прилягають один до одного і набувають унаслідок цього полігональної форми, а поліпняки мають форму, близьку до напівсферичної або пластинчасту, це: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

121. Колонії табулят мають субциліндричну форму; кораліти в осьовій частині щільно прилягають один до одного, а на периферії повертаються до осі під деяким кутом. У периферичних коралітів стінки мають вторинне сильне потовщення, це: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

122. Кораліти табулят розташовуються майже паралельно один до одного і з'єднуються горизонтальними сполучними трубочками, це: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

123. Кораліти табулят зростаються між собою двома сторонами і утворюють замкнуті й зігнуті вертикальні ряди, це: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

124. Притиснуті до субстрату дрібні кораліти табулят витягуються в сланку сітку, це поліпняки: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

125. Кораліти табулят сланкі, утворюють масивний поліпняк, це: 1) фавозитоїдні; 2) альвеолітоїдний; 3) тампонопороїдний; 4) сирінгопороїдні; 5) халізитоїдні; 6) аулопороїдні.

126. Засобом поєднання гастральних порожнин зооїдів табулят, що мало значення для організації живлення колонії є: 1) сполучні трубочки; 2) сполучні пори; 3) септи; 4) днища; 5) лійки.

127. Горизонтальні скелетні утвори табулят, що прикріплюються до стінок кораліта і фіксують пересування зооїда в процесі росту кораліта, називаються: 1) сполучні трубочки; 2) сполучні пори; 3) септи; 4) днища; 5) лійки.

128. Табуляти мали значне поширення у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

129. Повне вимирання табулят відбулось у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

130. Геологічне значення табулят: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік порід палеозою; 4) стратиграфічне; 5) визначають вік порід мезозою.

131. Екологія і тафономія табулят: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

132. Екологія табулят: 1) поширені у морях палеозою; 2) поширені у морях мезозою; 3) прикріплений бентос; 4) рухливий бентос; 5) мешканці мулистого дна; 6) мешканці твердого дна.

133. Вимерлі палеозойські колоніальні корали, утворені дрібними зоїдами, об'єднаними проміжною тканиною – цененхімою, що характеризуються компактним масивним поліпняком, називаються: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

134. Кораліти геліолітоїдей мають: 1) округлі обриси; 2) полігональні обриси; 3) 6 септ; 4) 8 септ; 5) 12 септ.

135. Специфічними рисами геліолітоїдей є: 1) наявність проміжного скелета; 2) відсутність проміжного скелета; 3) наявність сполучення між коралітами; 4) відсутність сполучення між коралітами; 5) наявність постійної кількості септальних утворів; 6) відсутність постійної кількості септальних утворів.

136. Геліолітоїдеї мали значне поширення у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

137. Екологія і тафономія геліолітоїдей: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

138. Геологічне значення геліолітоїдей: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік порід ордовіка і силура; 4) визначають вік порід кембрія і девону; 5) визначають вік порід карбону та пермі.

139. Вимерлі палеозойські корали, що мали 4 септи і зберігаються у викопному стані у вигляді скелетних утворів ектодермального походження, називаються: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

140. Колонії ругоз мали форму: 1) масивну; 2) сланку; 3) куцисту; 4) фавозитоїдну; 5) тамнопороїдну; 6) астреєподібну.

141. У будові кораліта ругоз розрізняють: 1) кришку; 2) чашку; 3) септи; 4) днища; 5) стовпчики; 6) локулі.

142. Розмноження ругоз: 1) брунькування; 2) нестатеве; 3) статеве; 4) є личинка планула; 5) личинка відсутня.

143. Ругози були поширені у: 1) кембрії; 2) ордовіку; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

144. Екологія і тафономія ругоз: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці відкритих морів; 5) мешканці прісних вод.

145. Геологічне значення ругоз: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік порід палеозою; 4) визначають вік порід мезозою; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не мають значення у палеогеографії.

146. Одиночні і колоніальні корали, відомі з мезозою і донині, що мають кількість септ кратну шести, називаються: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

147. У будові шестипроменевих коралів розрізняють: 1) септи; 2) днища; 3) склеродерміти; 4) стовпчики; 5) колумелу; 6) локулі.

148. Гексакорали поширені у: 1) археї; 2) протерозої; 3) мезозої; 4) кайнозої.

149. Найдавніші шестипроменеві корали відомі з: 1) тріасу; 2) юри; 3) крейди; 4) палеогену; 5) неогену; 6) антропогену.

150. Екологія і тафономія Hexacorallia: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) стеногалінні; 6) евригалінні; 7) стенотермні; 8) евритермні.

151. Геологічне значення Hexacorallia: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік порід палеозою; 4) визначають вік порід мезозою; 5) використовуються у палеоекології; 6) не мають значення у палеоекології.

152. Одиночні і колоніальні корали, відомі з мезозою і донині, що мають кількість септ кратну восьми, називаються: 1) Octocorallia; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

153. У будові восьмипроменевих коралів розрізняють: 1) септи; 2) днища; 3) склеродерміти; 4) ценосарк; 5) колумелу; 6) локулі.

154. Найдавніші восьмипроменеві корали відомі з: 1) тріасу; 2) юри; 3) крейди; 4) палеогену; 5) неогену; 6) антропогену.

155. Екологія і тафономія Octocorallia: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці морів; 6) мешканці прісних вод.

156. Геологічне значення Octocorallia: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік порід кайнозою; 4) визначають вік порід мезозою; 5) використовуються у палеоекології; 6) не мають значення у палеоекології.

157. Підклас гідроїдних, без септальних утворів, із зовнішнім вапняковим скелетом, який продукується єдиною колоніальною особиною, окремі зоїди слабо ізольовані між собою і від ценосарка, включає палеозойські і мезозойські форми, має назву: 1) Octocorallia; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatoporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

158. Зовнішній вапняковий скелет строматопорат має назву:
1) зооїд; 2) поліпняк; 3) кораліт; 4) ценостеум; 5) ценосарк.

159. Єдина колоніальна особина строматопорат у якої окремі зооїди слабо ізольовані між собою має назву: 1) зооїд; 2) поліпняк; 3) кораліт; 4) ценостеум; 5) ценосарк.

160. Строматопорати були поширені у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

161. Форми ценостеумів строматопорат: 1) напівсферична; 2) масивна; 3) дендроїдна; 4) кущиста; 5) пластинчаста; 6) сланка; 7) субциліндрична.

162. У будові строматопорат розрізняють: 1) септи; 2) днища; 3) ламіни; 4) дентикули; 5) колумелу; 6) локулі; 7) стовпчики; 8) ценостелі; 9) астроризи.

163. Система зіркоподібних згрупованих розгалужених каналів, що розташовуються на поверхні горизонтальних елементів ценостеума, не мають ніяких обмежень, вільно з'єднуються з усіма ділянками ценостеума і були місцями мешкання зооїдів, називається:
1) септи; 2) днища; 3) ламіни; 4) дентикули; 5) ценостелі; 6) астроризи.

164. Найдавніші строматопорати відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

165. Екологія і тафономія строматопорат: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці морів; 6) мешканці прісних вод.

166. Геологічне значення строматопорат: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік гірських порід; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

167. Група вимерлих гідроїдних, яка об'єднує винятково колоніальні форми; колонії складаються з численних полігональних, округлих або меандричних коралітів; елементи з'єднання відсутні,

є днища, розмноження вегетативне, має назву: 1) Chaetetida; 2) Hexacorallia; 3) Rugosa; 4) Stromatorporata; 5) Heliolitoidea; 6) Tabulata.

168. Найдавніші Хететіди відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

169. Екологія і тафономія Хететід: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці морів; 6) мешканці прісних вод.

170. Геологічне значення Хететід: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають шляхи розвитку кишковопорожнинних; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

Змістовий модуль 2

Огляд палеозоологічних решток тришарових тварин, їх морфологія і систематика

171. Серед червів у викопному стані трапляються: 1) Plathelminthes; 2) Nematoda; 3) Annelida; 4) Hirudinea; 5) Turbellaria.

172. У викопному стані виявлені такі рештки червів: 1) відбитки м'якого тіла; 2) трубки; 3) кістки; 4) сліди повзання; 5) черепашки.

173. У викопному стані виявлені такі рештки червів: 1) зуби; 2) сколекодонти; 3) кістки; 4) нірки; 5) черепашки; 6) копроліти.

174. Екологія і тафономія Annelida: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці морів; 6) мешканці прісних вод.

175. Екологія Annelida: 1) літофіли; 2) пелофіли; 3) нектонти; 4) бентонти; 5) планктонти; 6) нейстонти.

176. Сколекодонти це: 1) трубки; 2) хітинові щелепи; 3) зуби; 4) скам'янілі черви; 5) копроліти.

177. Геологічне значення Annelida: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік гірських порід; 4) використовуються у палеогеографії; 5) не мають значення у палеогеографії.

178. Конодони це: 1) трубки; 2) хітинові щелепи; 3) зубоподібні утвори; 4) скам'янілі черви; 5) копроліти.

179. Геологічне значення конодонтів: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) визначають вік гірських порід; 4) використовуються у палеогеографії; 5) не мають значення у палеогеографії.

180. Конодонтоносці мешкали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

181. Представники типу членистоногі виникли у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

182. Перші наукові дослідження трилобітів належать: 1) Аристотелю; 2) Пандеру; 3) Ломоносову; 4) Ліннею; 5) Бюффону.

183. Смуга на черевній стороні панцира трилобіта, яка утворюється по краях внаслідок підгинання панцира, називається: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

184. Середня, більш опукла, осьова частина панцира трилобіта, називається: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

185. Симетричні плоскі бічні частини панцира трилобіта, називаються: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

186. Головний щит панцира трилобіта, називається: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

187. Тулубовий щит панцира трилобіта, називається: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

188. Хвостовий щит панцира трилобіта, називається: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) цефалон; 5) торакс; 6) пігідій.

189. У будові цефалона трилобіта виділяють: 1) вусики; 2) очі; 3) щупики; 4) лімб; 5) кінцівки.

190. У будові торакса трилобіта виділяють: 1) дублюру; 2) рахіс; 3) плеври; 4) сегменти; 5) пігідій; 6) кінцівки.

191. До внутрішніх органів трилобітів належать: 1) дублюра; 2) рахіс; 3) плеври; 4) панцерові органи; 5) пігідій.

192. Розмноження трилобітів: 1) статеве; 2) безстатеве; 3) роздільностатеві; 4) гермафродити; 5) статевий диморфізм виражений; 6)) статевий диморфізм не виражений.

193. До класу Trilobita належать: 1) Miomera; 2) Ostracoda; 3) Polymera; 4) Scorpionomorpha; 5) Insecta.

194. Дрібні трилобіти з двома або трьома сегментами тулуба, цефалон і пігідій подібні як за розмірами, так і за формою, здебільшого сліпі: 1) Miomera; 2) Ostracoda; 3) Polymera; 4) Scorpionomorpha; 5) Insecta.

195. Трилобіти різних розмірів із п'ятьма і більше тулубовими сегментами, досить різноманітні за будовою цефалона, тулуба і пігідія: 1) Miomera; 2) Ostracoda; 3) Polymera; 4) Scorpionomorpha; 5) Insecta.

196. Геологічне значення трилобітів: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеогеографії; 5) не мають значення у палеогеографії.

197. Екологія і тафономія трилобітів: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

198. Екологія трилобітів: 1) літофіли; 2) пелофіли; 3) нектонти; 4) бентонти; 5) планктонти; 6) нейстонти.

199. Miomera мешкали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

200. Polymera мешкали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

201. Наявність на поверхні панцира трилобітів шипів, сплюснена форма тіла, незахищена черевна сторона свідчить про: 1) бентосний спосіб життя; 2) нектонний спосіб життя; 3) планктонний спосіб життя; 4) захист тварини; 5) запобігання зануренню тварин у мулистий ґрунт.

202. Мала кількість сегментів, відсутність очей, малі розміри, відсутність вираженої скульптури на поверхні тіла свідчить про: 1) перифітонний спосіб життя; 2) нектонний спосіб життя; 3) планктонний спосіб життя; 4) життя в ґрунті; 5) запобігання зануренню тварин у мулистий ґрунт.

203. Тафономія трилобітів: 1) скам'янілі особини; 2) фрагменти панцира; 3) цілі кінцівки; 4) кістки; 5) внутрішні ядра.

204. Серед Crustacea у викопному стані трапляються: 1) Conchostraca; 2) Branchiura; 3) Cirripedia; 4) Copropoda; 5) Ostracoda.

205. Екологія і тафономія Листоногих раків: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

206. Геологічне значення Листоногих раків: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

207. Conchostraca мешкали з: 1) кембрію до нині; 2) девону до нині; 3) пермі до нині; 4) тріасу до нині; 5) кембрію до карбону.

208. До якої екологічної групи належать Conchostraca? 1) планктон; 2) нектон; 3) нейстон; 4) бентос; 5) перифітон.

209. Ракоподібні із тонкостулковими черепашками, які не цілком охоплюють тіло сегментоване на головний і тулубовий відділи, плоскими листоподібними кінцівками, називаються: 1) Conchostraca; 2) Branchiura; 3) Cirripedia; 4) Copropoda; 5) Ostracoda.

210. Ракоподібні з неясною сегментацією тіла оточеного «мантією» і вкритого хітинізованими, або вапняковими стулками, які у дорослому віці прикріплюється до субстрату, називаються: 1) Conchostraca; 2) Branchiura; 3) Cirripedia; 4) Copepoda; 5) Ostracoda.

211. Ракоподібні з слабо помітною сегментацією м'якого тіла, яке цілком закрите двостулковою черепашкою, на голові є чотири пари кінцівок, на грудях – три пари, називаються: 1) Conchostraca; 2) Branchiura; 3) Cirripedia; 4) Copepoda; 5) Ostracoda.

212. До якої екологічної групи належать Cirripedia? 1) планктон; 2) нектон; 3) нейстон; 4) бентос; 5) перифітон.

213. Більшість викопних родів Вусоногих раків відомо з відкладів: 1) архею; 2) палеозою; 3) протерозою; 4) мезозою; 5) кайнозою.

214. Остракодам властиві: 1) однакова форма стулок; 2) різна форма стулок; 3) роздільностатевість; 4) гермафродитизм; 5) статевий диморфізм; 6) відсутність статевого диморфізму.

215. Екологія і тафономія Черепашкових раків: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

216. Гладка витягнута, загострена на кінцях черепашка Ostracoda свідчить про належність до: 1) планктону; 2) нектону; 3) нейстону; 4) бентосу; 5) перифітону.

217. Масивна черепашка Ostracoda з виступами і буграми свідчить про належність до: 1) планктону; 2) нектону; 3) нейстону; 4) бентосу; 5) перифітону.

218. Геологічне значення Ostracoda: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

219. Викопні Ostracoda відомі з відкладів: 1) архею; 2) палеозою; 3) протерозою; 4) мезозою; 5) кайнозою.

220. Перші викопні Ostracoda відомі з відкладів: 1) до кембрію; 2) кембрію; 3) ордовика; 4) карбону; 5) тріасу.

221. Перші викопні комахи відомі з відкладів: 1) кембрію; 2) ордовика; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

222. Геологічне значення комах: 1) породоутворювачі; 2) використовують у геохронології; 3) використовуються у географічному районуванні материків; 4) використовуються у географічному районуванні океанів; 5) використовуються у палеокліматології.

223. У будові голови Eurypterida виділяють: 1) очі; 2) антени; 3) ходильні ноги; 4) щупики; 5) хеліцери; 6) веслові ноги.

224. Екологія Eurypterida: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

225. Eurypterida були поширені у: 1) кембрії; 2) ордовіку; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

226. Серед молюсків найбільше значення для палеозоології мають: 1) Amphineura; 2) Conchifera; 3) Bivalvia; 4) Scaphopoda; 5) Gastropoda; 6) Cephalopoda.

227. У будові черепашки Bivalvia розрізняють: 1) стулки; 2) асиметричну черепашку; 3) лігамент; 4) хітиновий тяж; 5) замок; 6) зуби.

228. Черепашка Bivalvia утворюється діяльністю: 1) стулок; 2) мантиї; 3) лігаменту; 4) черепашкової залози; 5) тіла молюска.

229. Розміри черепашки молюска: 1) залежать від виду; 2) не залежать від виду; 3) залежать від кліматичних умов; 4) не залежать від кліматичних умов; 5) сталі у дорослому віці; 6) змінюються все життя.

230. За формою черепашки Bivalvia поділяють на: 1) кулясті; 2) овальні; 3) конічні; 4) сплюснені; 5) черенкоподібні; 6) лопатоподібні.

231. За обрисами стулок черепашки Bivalvia поділяють на: 1) рівностулкові; 2) нерівностулкові; 3) рівносторонні; 4) нерівносторонні; 5) права; 6) ліва; 7) нижня; 8) верхня.

232. За співвідношенням стулок черепашки *Bivalvia* поділяють на:
1) рівностулкові; 2) нерівностулкові; 3) рівносторонні; 4) нерівносторонні;
5) права; 6) ліва; 7) нижня; 8) верхня.

233. Початкова частина стулки молюска розташована поблизу замкового краю, називається: 1) початкова камера; 2) верхівка; 3) лігамент;
4) замок; 5) апертура.

234. Сума всіх елементів рельєфу, що спостерігаються на поверхні стулок молюска, називається: 1) скульптура; 2) ребра; 3) складки; 4) замок;
5) апертура.

235. Слід прикріплення мантиї до стулки молюска називається:
1) мантийна лінія; 2) мантийний синус; 3) лігамент; 4) замок; 5) апертура.

236. Пластинчастий хрящо-мускульний утвір молюска, що витримує усі види напруг – розтягування, стискання, згортання і забезпечує розкривання стулок, називається: 1) мантийна лінія;
2) мантийний синус; 3) лігамент; 4) замок; 5) апертура.

237. Міцне змикання стулок молюска і збереження їх постійного положення забезпечує: 1) мантийна лінія; 2) мантийний синус; 3) лігамент;
4) замок; 5) апертура.

238. Типи замкових з'єднань молюсків: 1) таксодонтний;
2) ізодонтний; 3) гетеродонтний; 4) шизодонтний; 5) гомодонтний;
6) десмодонтний.

239. Типи замкових з'єднань молюсків: 1) ізодонтний;
2) таксодонтний; 3) гетеродонтний; 4) гомодонтний; 5) дизодонтний;
6) десмодонтний.

240. Визначіть тип замка молюска за ознаками – зуби численні, чергуються з зубними ямками, розташовані на відокремленій замковій площадці: 1) таксодонтний; 2) гетеродонтний; 3) шизодонтний;
4) десмодонтний; 5) дизодонтний.

241. Визначіть тип замка молюска за ознаками – нечисленні, різні за величиною і формою зуби відокремлені зубними ямками; розрізняють

кардинальні та латеральні зуби: 1) таксодонтний; 2) гетеродонтний; 3) шизодонтний; 4) десмодонтний; 5) дизодонтний.

242. Визначіть тип замка молюска за ознаками – зуби різні за величиною, кардинальний зуб замка ускладнений поперечними борозенками або насічками: 1) таксодонтний; 2) гетеродонтний; 3) шизодонтний; 4) десмодонтний; 5) дизодонтний.

243. Визначіть тип замка молюска за ознаками – справжні зуби відсутні, для підтримки зв'язки є лопатоподібні або ложкоподібні виступи, ускладнені з боків зубоподібними горбиками: 1) таксодонтний; 2) гетеродонтний; 3) шизодонтний; 4) десмодонтний; 5) дизодонтний.

244. Визначіть тип замка молюска за ознаками – чітко виражені зуби відсутні, однак можуть бути маленькі первинні зубчики і первинні пластини; стулки черепашки скріплюються внутрішньою зв'язкою і мускулами-замикачами: 1) таксодонтний; 2) гетеродонтний; 3) шизодонтний; 4) десмодонтний; 5) дизодонтний.

245. Перші двостулкові відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

246. Перші солонуватоводні форми двостулкових молюсків виникли у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

247. Прісноводні форми двостулкових молюсків виникли у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

248. Екологія двостулкових молюсків: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

249. У пісках і конгломератах літоралі утримуються дрібні часточки, що аналогічні сучасним пляжним відкладам, це: 1) черепашковий мул; 2) черепашковий детрит; 3) черепашкова бруківка; 4) черепашковий пісок; 5) відклади зони прибою; 6) відклади мілководдя; 7) глибоководні відклади.

250. Захоронення двостулкових у вигляді розрізнених стулок, відсортованих за розмірами і окатаності, називається: 1) черепашковий

мул; 2) черепашковий детрит; 3) черепашкова бруківка; 4) черепашковий пісок; 5) відклади зони прибою; 6) відклади мілководдя; 7) глибоководні відклади.

251. Захоронення двостулкових у вигляді цілих стулок, черепашки не посортовані, різні вікові стадії трапляються разом, це: 1) черепашковий мул; 2) черепашковий детрит; 3) черепашкова бруківка; 4) черепашковий пісок; 5) відклади зони прибою; 6) відклади мілководдя; 7) глибоководні відклади.

252. Геологічне значення Bivalvia: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

253. У будові черепашки Gastropoda розрізняють: 1) стулки; 2) апертуру; 3) замок; 4) колумеле; 5) шов; 6) лігамент.

254. Перші Gastropoda відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

255. Перші прісноводні форми Gastropoda виникли у: 1) археї; 2) протерозої; 3) палеозої; 4) мезозої; 5) кайнозої.

256. Наземні форми Gastropoda виникли у: 1) археї; 2) протерозої; 3) палеозої; 4) мезозої; 5) кайнозої.

257. Екологія черевоногих молюсків: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

258. Тафономія черевоногих молюсків: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) утворюють рифи; 6) не утворюють рифи.

259. Геологічне значення Gastropoda: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеогеографії; 5) не мають значення у палеогеографії.

260. До характеристик Cephalopoda належать:

1) білатеральносиметричні; 2) асиметричні; 3) мантия; 4) лійка; 5) зовнішня черепашка; 6) внутрішня черепашка; 7) двостулкова черепашка.

261. Клас Cephalopoda поділяється на підкласи: 1) Ectocohlia; 2) Nautiloidea; 3) Endocohlia; 4) Ammonoidea; 5) Belemnoida.

262. До Ectocohlia належать: 1) Ectocohlia; 2) Nautiloidea; 3) Endocohlia; 4) Ammonoidea; 5) Belemnoida.

263. До Endocohlia належать: 1) Ectocohlia; 2) Nautiloidea; 3) Endocohlia; 4) Ammonoidea; 5) Belemnoida.

264. До характеристик Nautiloidea належать: 1) поширені з кембрію до нині; 2) поширені з девону до крейди; 3) перегородкові лінії прямі; 4) перегородкові лінії складні; 5) перегородок декілька десятків; 6) перегородок близько сотні.

265. Наутілоїдеї відомі з часів: 1) Аристотеля; 2) Леонардо да Вінчі; 3) Ломоносова; 4) Ліннея; 5) Дарвіна.

266. Який шар черепашки Nautiloidea зберігається у викопному стані: 1) органічний; 2) порцеляновий; 3) перламутровий; 4) периостракум; 5) стовпчастий вапняковий; 6) пластинчастий вапняковий?

267. За формою спіралью згорнуті черепашки Nautiloidea поділяються на: 1) планоспіральні; 2) турбоспіральні; 3) еволютні; 4) інволютні; 5) проміжні.

268. За формою планоспіральні черепашки Nautiloidea поділяються на: 1) псевдоспіральні; 2) турбоспіральні; 3) еволютні; 4) інволютні; 5) проміжні.

269. Черепашки Nautiloidea, у яких кожен наступний оберт не закриває попередній, називаються: 1) планоспіральні; 2) турбоспіральні; 3) еволютні; 4) інволютні; 5) проміжні.

270. Черепашки Nautiloidea, у яких кожен наступний оберт закриває не тільки попередній, але й усі більш ранні оберти,

називаються: 1) планоспіральні; 2) турбоспіральні; 3) еволютні; 4) інволютні; 5) проміжні.

271. До характеристик черепашки Nautiloidea належать: 1) повітряні камери однакові за формою; 2) повітряні камери різні за формою; 3) повітряні камери однакові за розмірами; 4) повітряні камери різні за розмірами; 5) найбільша житлова камера; 6) найменша житлова камера.

272. Лінія з'єднання краю поля перегородки з внутрішньою поверхнею стінки черепашки наутилоїдей називається: 1) сифон; 2) перегородкова лінія; 3) лопатева лінія; 4) шов; 5) сутурна лінія.

273. Задній кінець тіла наутилоїдей відтягнутий у вигляді кінцевого утвору, оточений оболонкою, яка зберігається у викопному стані, що проходить через отвори всіх перегородок, з'єднуючи між собою всі повітряні камери, починаючи від першої називається: 1) сифон; 2) перегородкова лінія; 3) лопатева лінія; 4) шов; 5) сутурна лінія.

274. Перші Nautiloidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

275. Розквіту Nautiloidea зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

276. Екологія Nautiloidea: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) хижаки; 8) фільтратори.

277. Тафономія Nautiloidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) утворюють рифи; 6) не утворюють рифи.

278. Геологічне значення Nautiloidea: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовують у геохронології; 4) використовуються у палеоекології; 5) не мають значення у палеоекології.

279. До характеристик Ammonoidea належать: 1) поширені з кембрію до нині; 2) поширені з девону до крейди; 3) перегородкові лінії

прямі; 4) перегородкові лінії складні; 5) перегородок декілька десятків; 6) перегородок близько сотні.

280. До характеристик Ammonoidea належать: 1) завивання черепашки щільне спіральне; 2) завивання нещільне; 3) перегородкові лінії прямі; 4) перегородкові лінії складні; 5) скульптура проста; 6) скульптура складна, різноманітна; 7) сифон тонкий без додаткових утворів; 8) сифон різної форми має додаткові утвори.

281. У будові черепашки Ammonoidea розрізняють: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) протоконх; 4) колумеле; 5) аптих; 6) житлова камера.

282. Типи лопатевої лінії Ammonoidea: 1) таксодонтна; 2) агоніатитова; 3) гетеродонтна; 4) шизодонтна; 5) гоніатитова; 6) цератитова; 7) десмодонтна; 8) амонітова.

283. Функції сифона у головоногих молюсків: 1) змінює тиск рідини у камерах; 2) змінює тиск газу у камерах; 3) з'єднує всі камери; 4) з'єднує частину камер; 5) надає додаткової міцності; 6) виконує лише механічну функцію.

284. Хітинові або вапнякові пластинки, що закривають устя амоноїдей називаються: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) протоконх; 4) колумеле; 5) аптих; 6) житлова камера.

285. В основі класифікації амоноїдей лежить будова: 1) сифона; 2) фрагмокона; 3) лопатевої лінії; 4) скульптури черепашки; 5) аптихів; 6) житлової камери.

286. Екологія Ammonoidea: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці глибин більше 1000 м; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) хижаки; 8) фільтратори.

287. Тафономія Ammonoidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) утворюють рифи; 6) не утворюють рифи.

288. Геологічне значення Ammonoidea: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використо-

вуються у геохронології; 5) мають значення у палеоекології; 6) не мають значення у палеоекології.

289. До характеристик Endocohlia належать: 1) поширені з карбону до нині; 2) поширені з карбону до палеогену; 3) тіло оточене мантиєю; 4) тіло оточене черепашкою; 5) черепашка виконує захисну функцію; 6) черепашка виконує опорну функцію.

290. У будові черепашки Belemnoida розрізняють: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) ростр; 4) колумеле; 5) альвеолу; 6) борозенку; 7) проостракум; 8) протоконх.

291. Задня потовщена частина Belemnoida, що являє собою циліндричний, субконічний, веретено- або ланцетоподібний утвір усередині якого знаходиться конічна порожнина, називається: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) ростр; 4) колумеле; 5) альвеола; 6) борозенка; 7) проостракум; 8) протоконх.

292. Конічна порожнина, яка знаходиться усередині задньої потовщеної частини Belemnoida, називається: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) ростр; 4) колумеле; 5) альвеола; 6) борозенка; 7) проостракум; 8) протоконх.

293. Камерна частина скелета белемнітів, яка має конічну форму і складається з численних високих камер, розділених перегородками і пронизаних сифоном, називається: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) ростр; 4) колумеле; 5) альвеола; 6) борозенка; 7) проостракум; 8) протоконх.

294. Продовження спинної частини скелета Belemnoida у вигляді тонкої язикоподібної вапнякової пластинки, називається: 1) умбо; 2) фрагмокон; 3) ростр; 4) колумеле; 5) альвеола; 6) борозенка; 7) проостракум; 8) протоконх.

295. Екологія Belemnoida: 1) бентосні; 2) нектонні; 3) малорухливі; 4) активно плавали; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) хижаки; 8) фільтратори.

296. Тафономія Belemnoida: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи;

4) не утворюють гірських порід; 5) відоме орієнтоване розташування роствів;
6) відоме безладне розташування роствів.

297. Геологічне значення Belemnoidea: 1) використовуються для відновлення умов накопичення осадів; 2) не використовуються для відновлення умов накопичення осадів; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) мають значення у палеогеографії; 6) не мають значення у палеогеографії.

298. Перші Belemnoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

299. Розквіту Belemnoidea зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі; 7) тріасі; 8) юрі; 9) крейді.

300. Вимирання Belemnoidea відбулось у: 1) карбоні; 2) пермі; 3) тріасі; 4) юрі; 5) крейді; 6) палеоген; 7) неогені; 8) антропогені.

301. Організми, що мають невеликі, до 15 см завдовжки, тонкоконічні, симетричні черепашки, з прямими, незакрученими початковими камерами і круглим устям, що виявлені як у вигляді поодиноких екземплярів, так і масових скупчень у прибережно-морських осадах, називаються: 1) Ectocohlia; 2) Nautiloidea; 3) Coniconchia; 4) Ammonoidea; 5) Belemnoidea.

302. До класу Coniconchia належать: 1) Hyolithoidea; 2) Nautiloidea; 3) Ammonoidea; 4) Tentaculoidea; 5) Belemnoidea.

303. У будові Coniconchia розрізняють: 1) роств; 2) фрагмокон; 3) устя; 4) повітряні камери; 5) житлова камера; 6) кришечка; 7) сифон.

304. Екологія Coniconchia: 1) бентосні; 2) пелагічні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів.

305. Тафономія Coniconchia: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) трапляються у вапняках; 6) не трапляються у вапняках.

306. Геологічне значення Coniconchia: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) мають значення у палеоекології; 6) не мають значення у палеоекології.

307. Перші Coniconchia відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

308. Розквіту Coniconchia зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

309. Вимирання Coniconchia відбулось у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

310. До характеристик мохуваток належать: 1) поодинокі; 2) колоніальні; 3) прикріплений бентос; 4) рухливий бентос; 5) розмноження статеве; 6) розмноження безстатеве.

311. У будові мохуваток розрізняють: 1) зооїди; 2) устя; 3) цистиди; 4) кришечка; 5) черепашка; 6) діафрагми; 7) септи; 8) гемісепти, 9) днища.

312. За орієнтацією комірок у колонії мохуваток розрізняють зони: 1) вегетативна; 2) генеративна; 3) зріла; 4) незріла; 5) правозакручена; 6) лівозакручена.

313. Порожнини у колонії Bryozoa мають назву: 1) астроризи; 2) мезопори; 3) акантиопори; 4) гастральна; 5) овіцели; 6) лакуни.

314. Поліморфізм мохуваток проявляється у наявності: 1) зооїдів; 2) цистиду; 3) автозооїдів; 4) гетерозооїдів; 5) ценосарка; 6) ценостеума.

315. Живильні зооїди Bryozoa, що розташовуються в комірках мають назву: 1) ценостеум; 2) автозооїди; 3) гетерозооїди; 4) цистиди; 5) ценосарк.

316. Зооїди Bryozoa, що виконують функції захисту, очищення або розмноження, знаходяться в мезо- і акантопорах, овіцелах мають назву: 1) ценостеум; 2) автозооїди; 3) гетерозооїди; 4) цистиди; 5) ценосарк.

317. За формою колонії мохуваток бувають: 1) куцисті; 2) накіпні; 3) сланкі; 4) листуваті; 5) масивні; 6) сітчасті.

318. Перші Bryozoa відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

319. Розквіту Bryozoa зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

320. Скорочення чисельності Bryozoa відбулось у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

321. Bryozoa існують з: 1) кембрію до нині; 2) ордовику до нині; 3) пермі до нині; 4) кембрію до пермі; 5) ордовику до пермі.

322. Екологія Bryozoa: 1) бентосні; 2) пелагічні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) евритермні; 8) стенотермні.

323. Тафономія Bryozoa: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) трапляються у вапняках; 6) не трапляються у вапняках.

324. Геологічне значення Bryozoa: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) мають значення у палеоекології; 6) не мають значення у палеоекології.

325. Одиночні двосторонньо-симетричні тварини, м'яке тіло яких оточене оболонкою – мантиєю та двостулковою черепашкою, для живлення та дихання існує особливий орган – лофофор, це: 1) Bryozoa; 2) Brachiopoda; 3) Bivalvia; 4) Scaphopoda; 5) Gastropoda; 6) Cephalopoda.

326. У будові брахіопод розрізняють: 1) стулки; 2) мантию; 3) ніжку; 4) замок; 5) лігамент; 6) лофофор.

327. Стулка брахіопод, до якої прикріплюється ніжка, називається: 1) спинна; 2) дорзальна; 3) черевна; 4) вентральна; 5) задня; 6) вісцеральна; 7) передня; 8) мантийна.

328. Частина черепашки брахіопод, звідки починається її ріст, де розміщується м'яке тіло тварини і знаходиться місце виходу ніжки,

називається: 1) спинна; 2) дорзальна; 3) черевна; 4) вентральна; 5) задня; 6) вісцеральна; 7) передня; 8) мантийна.

329. М'ясистий диск, або два видовжених тяжа, що утворюють складки або спіралі й з боків яких розташовані тонкі щупальця, з'єднані жолобком, що йде до рота брахіопод, називається: 1) лофофор; 2) ніжка; 3) стулка; 4) руки; 5) шлейф; 6) замок.

330. Тонке продовження стулок або однієї стулки характерне для деяких брахіопод у старечому віці, називається: 1) лофофор; 2) ніжка; 3) стулка; 4) руки; 5) шлейф; 6) замок.

331. У будові черепашок брахіопод розрізняють: 1) стулки; 2) мантию; 3) синус; 4) косинус; 5) сідло; 6) лопату; 7) дельтиріум; 8) форамен.

332. У внутрішній будові черепашок брахіопод розрізняють: 1) форамен; 2) мантию; 3) замок; 4) зуби; 5) зубні ямки; 6) дельтиріум; 7) спондиліум.

333. Черепашки брахіопод хітиново-фосфатні, іноді вапнякові, стулки з'єднані за допомогою м'язів, лофофор без скелетних утворів, ніжка формується червеною частиною мантиї, це ознаки класу: 1) Inarticulata; 2) Articulata; 3) Obolus; 4) Lingula; 5) Orthida; 6) Pentamerida.

334. Черепашки брахіопод вапнякові, стулки з'єднані замком, лофофор має скелетні утвори, ніжка прикріплюється до обох стулок, це ознаки класу: 1) Inarticulata; 2) Articulata; 3) Obolus; 4) Lingula; 5) Orthida; 6) Pentamerida.

335. Екологія Brachiopoda: 1) бентосні; 2) пелагічні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) утворюють великі скупчення; 8) трапляються поодинокі.

336. Тафономія Brachiopoda: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи;

4) не утворюють гірських порід; 5) стулки розпадаються; 6) стулки не розпадаються.

337. Геологічне значення Brachiopoda: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) мають значення у палеогеографії; 6) не мають значення у палеогеографії.

338. Перші Brachiopoda відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

339. Розквіту Brachiopoda зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

340. Скорочення чисельності Brachiopoda відбулось: 1) на початку палеозою; 2) у середині палеозою; 3) у кінці палеозою; 4) у мезозої; 5) у кайнозої.

341. До типу Echinodermata належать: 1) Brachiopoda; 2) Pelmatozoa; 3) Bryozoa; 4) Eleutherozoa; 5) Graptolitina.

342. До характеристик типу Echinodermata належать: 1) виключно морські; 2) морські і прісноводні; 3) радіальна симетрія; 4) білатеральна симетрія; 5) скелет складається з вапнякових пластинок; 6) скелет суцільний; 7) є амбулакральна система; 8) є опорно-рухова система.

343. Голкошкірі, що прикріплюються до субстрату за допомогою стебла або нижньої (аборальної) сторони, іноді вільно лежать, анальний отвір і рот знаходяться на верхній (оральній) стороні тіла, називаються: 1) Brachiopoda; 2) Pelmatozoa; 3) Bryozoa; 4) Eleutherozoa; 5) Graptolitina.

344. До характеристик карпоїдей належать: 1) прикріплені; 2) рухливі; 3) радіальносиметричні; 4) білатеральносиметричні; 5) бентосні; 6) пелагічні.

345. У будові карпоїдей виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) таблички; 4) пластинки; 5) стебло; 6) якір.

346. Перші Carpoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

347. Розквіту Carpoidea зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

348. Вимирання Carpoidea відбулось: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

349. До характеристик текоїдей належать: 1) прикріплені; 2) рухливі; 3) вільнолежачі; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) пелагічні 7) бентосні.

350. У будові текоїдей виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) рухливі таблички; 4) нерухливі таблички; 5) стебло; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) амбулакри.

351. Перші Tecoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

352. Розквіту Tecoidea зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

353. Вимирання Tecoidea відбулось: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

354. До характеристик цистоїдей належать: 1) прикріплені; 2) рухливі; 3) вільнолежачі; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) пелагічні 7) бентосні.

355. У будові цистоїдей виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) таблички; 4) систему пор; 5) стебло; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) амбулакри.

356. У будові цистоїдей виділяють: 1) гідропору; 2) гонопору; 3) амбулакри; 4) ромбопору; 5) мадрепорову пластинку; 6) пневмопору.

357. Перші Cystoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

358. Вимирання Cystoidea відбулось у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

359. Геологічне значення Cystoidea: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології;

4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються як керівні форми; 6) не використовуються як керівні форми.

360. До характеристик криноїдей належать: 1) прикріплені; 2) рухливі; 3) вільнолежачі; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) пелагічні 7) бентосні.

361. У будові криноїдей виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) таблички; 4) систему пор; 5) стебло; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) руки.

362. У будові криноїдей виділяють: 1) членики стебла; 2) хребці стебла; 3) амбулакри; 4) ромбопору; 5) інтєррадіуси; 6) цири.

363. Перші Crinoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

364. Crinoidea мешкали: 1) з кембрію до нині; 2) з ородовіку до нині; 3) з силуру до нині; 4) у девоні та пермі; 5) з кембрію до пермі.

365. Екологія Crinoidea: 1) бентосні; 2) пелагічні; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) рифофіли; 8) рифофоби.

366. Тафономія Crinoidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) захороняються окремими члениками; 6) захороняються цілком.

367. Рухливі п'ятикутно-дископодібні, куле-, зірко- або червоподібні голкошкірі, рот яких знаходиться на оральній стороні тіла, а анальний отвір на аборальній стороні, називаються: 1) Brachiopoda; 2) Pelmatozoa; 3) Bryozoa; 4) Eleutherozoa; 5) Graptolitina.

368. До характеристик Asteroidea належать: 1) хижакі; 2) рослинноїдні; 3) детритофаги; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) стеногалінні 7) евригалінні.

369. У будові морських зірок виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) центральний диск; 4) систему пор; 5) руки; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) амбулакральні ніжки.

370. Особливості будови морських зірок: 1) рот на верхній стороні тіла; 2) рот на нижній стороні тіла; 3) анус на верхній стороні тіла; 4) анус на нижній стороні тіла; 5) є педицилярії; 6) є цири.

371. Перші Asteroidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

372. Asteroidea мешкали: 1) з кембрію до нині; 2) з ордовику до нині; 3) з силуру до нині; 4) у девоні та пермі; 5) з кембрію до пермі.

373. Екологія Asteroidea: 1) прикріплений бентос; 2) рухливий бентос; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) рифофіли; 8) рифофоби.

374. Тафономія Asteroidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) захороняються окремими фрагментами; 6) захороняються цілком; 7) відомі сліди життєдіяльності; 8) не відомі сліди життєдіяльності.

375. До характеристик Ophiuroidea належать: 1) хижаки; 2) фільтратори; 3) детритофаги; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) стеногалінні 7) евригалінні.

376. У будові офіур виділяють: 1) чашечку; 2) кришечку; 3) центральний диск; 4) систему пор; 5) руки; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) амбулакральні ніжки.

377. Особливості будови офіур: 1) рот на верхній стороні тіла; 2) рот на нижній стороні тіла; 3) анус на верхній стороні тіла; 4) анус на нижній стороні тіла; 5) скелет рук скрадається із внутрішніх «хребців»; 6) скелет рук скрадається із зовнішніх «хребців».

378. Перші Ophiuroidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

379. Ophiuroidea мешкали: 1) з кембрію до нині; 2) з ордовику до нині; 3) з силуру до нині; 4) у девоні та пермі; 5) з кембрію до пермі.

380. Екологія Ophiuroidea: 1) прикріплений бентос; 2) рухливий бентос; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) рифофіли; 8) рифофоби.

381. Тафономія Ophiuroidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) захороняються окремими фрагментами; 6) захороняються цілком; 7) відомі сліди життєдіяльності; 8) не відомі сліди життєдіяльності.

382. До характеристик Echinoidea належать: 1) хижакі; 2) фільтратори; 3) детритофаги; 4) білатеральносиметричні; 5) радіальносиметричні; 6) стеногалінні 7) евригалінні.

383. У будові морських їжаків виділяють: 1) округле тіло; 2) плоске тіло; 3) центральний диск; 4) перистом; 5) перипрокт; 6) рот; 7) анус; 8) устя; 9) амбулакри.

384. Особливості будови морських їжаків: 1) рот і анус на протилежних сторонах тіла; 2) рот і анус на одній стороні тіла; 3) є меридіональні поля; 4) є інтрамбулакральні поля; 5) скелет внутрішній, вкритий епітелієм; 6) скелет зовнішній.

385. Морські їжаки у яких панцир близький до напівсферичного, симетрія близька до п'ятипроменевої, рот і анус знаходяться на протилежних сторонах тіла, називаються: 1) правильні; 2) неправильні; 3) круглі; 4) серцеподібні; 5) морські пухирі; 6) морські блюдця.

386. Морські їжаки у яких рот і анус розташовуються на нижній половині тіла, симетрія двостороння, називаються: 1) правильні; 2) неправильні; 3) круглі; 4) серцеподібні; 5) морські пухирі; 6) морські блюдця.

387. Перші Echinoidea відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

388. Echinoidea мешкали: 1) з кембрію до нині; 2) з ордовику до нині; 3) з силуру до нині; 4) у девоні та пермі; 5) з кембрію до пермі.

389. Розквіту Echinoidea зазнали у: 1) ордовику; 2) силурі; 3) девоні; 4) карбоні; 5) пермі; 6) тріасі; 7) юрі; 8) крейді; 9) палеогені.

390. Екологія Echinoidea: 1) прикріплений бентос; 2) рухливий бентос; 3) мешканці мілководдя; 4) мешканці великих глибин; 5) мешканці прісних вод; 6) мешканці морів; 7) рифофіли; 8) рифофоби.

391. Тафономія Echinoidea: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) захороняються окремими фрагментами; 6) захороняються цілком; 7) відомі сліди життєдіяльності; 8) не відомі сліди життєдіяльності.

392. Геологічне значення Echinoidea: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються як керівні форми; 6) не використовуються як керівні форми.

393. Серед представників типу Геміхордові значення для палеозоології мають: 1) кишковопорожнинні; 2) кишководихаючі; 3) крилозяброві; 4) крилоногі; 5) граптоліти.

394. Вимерлі колоніальні морські організми у яких рабдосоми склалися з хітинової речовини сераціна і мали вигляд гілок, утворених сполученими між собою комірками – теками, у яких містилися окремі зооїди, називаються: 1) кишковопорожнинні; 2) кишководихаючі; 3) крилозяброві; 4) крилоногі; 5) граптоліти.

395. У будові граптолітів виділяють: 1) рабдосоми; 2) теки; 3) центральний диск; 4) зооїди; 5) перипрокт; 6) пневматофор; 7) нема; 8) устя; 9) септи.

396. Особливості біології граптолітів: 1) розмноження вегетативне; 2) розмноження статеве; 3) чергування статевого і безстатевого поколінь; 4) переносились течіями; 5) не переносились течіями; 6) мешкали поблизу дельт; 7) мешкали у відкритому морі.

397. Екологія Graptolithina: 1) бентос; 2) нектон; 3) планктон; 4) мешканці мілководдя; 5) мешканці великих глибин; 6) мешканці прісних вод; 7) мешканці морів; 8) хижаки; 9) фільтратори.

398. Тафономія Graptolithina: 1) залишаються в прижиттєвому положенні; 2) переносяться течіями; 3) утворюють гірські породи; 4) не утворюють гірських порід; 5) захороняються окремими фрагментами; 6) захороняються цілком; 7) у відбитках залишається первісна речовина; 8) у відбитках первісна речовина заміщена.

399. Геологічне значення Graptolithina: 1) рифоутворювачі; 2) породоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються як керівні форми; 6) не використовуються як керівні форми.

400. Перші Graptolithina відомі з: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

401. Розквіту Graptolithina зазнали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силури; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

402. Вимирання Graptolithina відбулось: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силури; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

403. Серед представників типу Chordata найбільше значення для палеозоології мають: 1) Graptolithina; 2) Tunicata; 3) Acrania; 4) Vertebrata; 5) Cephalochordata.

404. До характеристик Vertebrata належать: 1) осьовий скелет у вигляді хорди; 2) осьовий скелет відсутній; 3) нервова трубка на спинному боці тіла; 4) черевний нервовий ланцюжок; 5) дихальна система пов'язана з травною; 6) дихальна система не пов'язана з травною.

405. До скелета Vertebrata належать: 1) череп; 2) хребет; 3) щелепи; 4) кінцівки та їх пояси; 5) парні плавці; 6) непарні плавці; 7) шкірні кістки; 8) луски на тілі.

406. Перші хребетні відомі з морських відкладів: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

407. Кистепері риби були: 1) типово водні тварини; 2) типово наземні тварини; 3) могли мешкати і в воді, і на суші; 4) могли перечікувати несприятливі умови, зариваючись в мул; 5) мали дві легені.

408. Кистепері риби дали початок: 1) дводишним риbam; 2) стегоцефалам; 3) трилобітам; 4) променеперим риbam; 5) амонітам.

409. Перші риби відомі з морських відкладів: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

410. Перші наземні хребетні відомі з відкладів: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

411. До характеристик безщелепних належать: 1) первинноводні; 2) вторинноводні; 3) справжні щелепи є; 4) справжні щелепи відсутні; 5) внутрішній скелет кістковий; 6) внутрішній скелет хрящовий; 7) парні плавці відсутні; 8) парні плавці є.

412. Зовнішній скелет Agnatha складається з: 1) кісткових пластинок; 2) шкірних зубів; 3) хребців; 4) ребер; 5) скелету кінцівок.

413 Перші Agnatha відомі з відкладів: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

414. Серед Agnatha у морях і прісних водоймах мешкали: 1) Thelodonti; 2) Heterostraci; 3) Osteostraci; 4) Anapsida; 5) Cyclostomi.

415. Більшість Agnatha вимирають у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силури; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

416. У викопному стані трапляються такі рештки Agnatha: 1) повні скелети; 2) фрагменти внутрішнього скелета; 3) фрагменти зовнішнього скелета; 4) шкірні зуби; 5) щелепи; 6) відбитки м'якого тіла.

417. Геологічне значення Agnatha: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних; 6) не використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних.

418. До характеристик надкласу Риби належать: 1) первинноводні; 2) вторинноводні; 3) справжні щелепи є; 4) справжні щелепи відсутні; 5) внутрішній скелет кістковий; 6) внутрішній скелет хрящовий; 7) парні плавці відсутні; 8) парні плавці є.

419. До характеристик надкласу Риби належать: 1) ніздрі парні; 2) ніздрі непарні; 3) справжні щелепи є; 4) справжні щелепи відсутні; 5) зяброві отвори круглі; 6) зяброві отвори щілиноподібні; 7) є парні плавці; 8) є непарні плавці.

420. Серед класів риб вимерлими є: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Agnatha.

421. Риби, у яких голова покрита щільно з'єднаними кістами кришки черепа і щічних кісток, мають кісткові щелепи, і кістковий хребет, з добре розвиненими грудними і черевними плавцями, належать до: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Agnatha.

422. Екологія плакодерм: 1) планктонні; 2) пелагічні; 3) бентосні; 4) активні хижаки; 5) жилились дрібними безхребетними; 6) мешканці мілководдя; 7) мешканці великих глибин; 8) мешканці моря; 9) мешканці прісних водойм.

423. У викопному стані трапляються такі рештки Placodermi: 1) повні скелети; 2) фрагменти внутрішнього скелета; 3) фрагменти зовнішнього скелета; 4) шкірні зуби; 5) щелепи; 6) відбитки м'якого тіла.

424. Геологічне значення Placodermi: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії.

425. Плакодерми мешкали у: 1) кембрії; 2) ордовику; 3) силурі; 4) девоні; 5) карбоні; 6) пермі.

426. Тафономія Placodermi: 1) захоронені суцільні скелети; 2) захоронені окремі частини; 3) рештки обкатані; 4) рештки не обкатані;

5) захоронені у відкладах морів; 6) захоронені у відкладах дельт;
7) захоронені у відкладах річок.

427. Риби з хрящовим часто вапняковим скелетом, зовнішній скелет складається з плакоїдних лусок, зяброві щілини іноді прикриті шкірною складкою, плавальний міхур відсутній, належать до: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Agnatha.

428. У викопному стані трапляються такі рештки Chondrichthyes: 1) повні скелети; 2) фрагменти внутрішнього скелета (хребці); 3) фрагменти зовнішнього скелета; 4) зуби; 5) іхтіододуліти; 6) відбитки м'якого тіла.

429. Перші Chondrichthyes відомі з 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

430. До характеристик Elasmobranchii належать: 1) тіло торпедоподібне; 2) тіло плоске; 3) луска плакоїдна; 4) луска ганоїдна; 5) луска і зуби, змінюються впродовж життя; 6) луска і зуби, не змінюються впродовж життя; 7) парні плавці горизонтальні; 8) парні плавці вертикальні.

431. Прісноводні акуліві відомі у: 1) девоні; 2) карбоні; 3) пермі; 4) тріасі; 5) юрі; 6) крейді.

432. Сучасні види акул поширені з: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди; 7) палеогену; 8) неогену; 9) антропогену.

433. Геологічне значення Elasmobranchii: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії; 7) використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних; 8) не використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних.

434. Риби з кістковим скелетом, луски ромбічні або округлі, зяброві щілини прикриті зябровою кришкою, є плавальний міхур або легені, належать до: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Agnatha.

435. Представники класу Osteichthyes поширені з: 1) девону до пермі; 2) девону до крейди; 3) девону до нині; 4) тріасу до нині; 5) палеогену до нині.

436. Риби у яких верхньощелепна дуга прикріплюється на шарнірі до черепа або зливається з ним, хорда зберігається впродовж життя, належать до: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Sarcopterygii; 6) Actinopterygii.

437. До характеристик саркоптеригій належать: 1) луска ктеноїдна; 2) луска космоїдна; 3) парні плавці мають м'ясисту лопату; 4) парні плавці не мають м'ясистої лопати; 5) є легеневе дихання; 6) легеневе дихання відсутнє.

438. Екологія Sarcopterygii: 1) здатні впадати у сплячку; 2) не здатні впадати у сплячку; 3) здатні утворювати кокон; 4) активні хижаки; 5) жилились дрібними безхребетними; 6) дихають виключно зябрами; 7) дихають зябрами та легенями; 8) мешканці моря; 9) мешканці прісних водойм.

439. Тафономія Sarcopterygii: 1) захоронені суцільні скелети; 2) захоронені окремі частини; 3) рештки обкатані; 4) рештки не обкатані; 5) захоронені зазвичай у відкладах морів; 6) захоронені зазвичай у відкладах дельт; 7) захоронені зазвичай у відкладах річок.

440. Викопні Sarcopterygii відомі з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

441. Геологічне значення Sarcopterygii: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії; 7) використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних; 8) не використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних.

442. До Sarcopterygii належать: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Dipnoi; 6) Actinopterygii; 7) Crossopterygii.

443. До Actinopterygii належать: 1) Placodermi; 2) Acantoidii; 3) Chondrichthyes; 4) Osteichthyes; 5) Dipnoi; 6) Chondrostei; 7) Crossopterygii; 8) Neopterygii.

444. До характеристик Actinopterygii належать: 1) луска ктеноїдна; 2) луска космоїдна; 3) луска ганоїдна; 4) щелепна дуга рухливо з'єднана з черепом; 5) щелепна дуга нерухлива; 6) є легеневе дихання; 7) легеневе дихання відсутнє.

445. Екологія Actinopterygii: 1) здатні впадати у сплячку; 2) не здатні впадати у сплячку; 3) властиві різні типи живлення; 4) лише активні хижаки; 5) жилились лише дрібними безхребетними; 6) дихають виключно зябрами; 7) дихають зябрами та легенями; 8) мешканці моря; 9) мешканці прісних водойм.

446. Тафономія Actinopterygii: 1) захоронені суцільні скелети; 2) захоронені окремі частини; 3) рештки обкатані; 4) рештки не обкатані; 5) захоронені у відкладах морів; 6) захоронені у відкладах дельт; 7) захоронені у відкладах річок.

447. Перші викопні морські Actinopterygii відомі з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

448. Перші викопні прісноводні Actinopterygii відомі з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

449. Геологічне значення Actinopterygii: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії; 7) використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних; 8) не використовуються для розв'язання питань еволюції хребетних.

450. Променепері поширені з: 1) девону до нині; 2) карбону до нині; 3) пермі до нині; 4) девону до пермі; 5) кембрію до антропогену.

451. До характеристик Amphibia належать: 1) шкіра вкрита лускою; 2) шкіра гола; 3) у хребті виділяють шийний, тулубовий, крижовий,

хвостовий відділи; 4) у хребті виділяють шийний, грудний, поперековий, крижовий, хвостовий відділи; 5) коло кровообігу одне; 6) кіл кровообігу два; 7) дихання зяброве; 8) дихання шкіряне; 9) дихання легенево.

452. До характеристик стегоцефалів належать: 1) дах черепа суцільний кістковий; 2) дах черепа хрящовий; 3) у даху є отвори для парних очей, тім'яного ока і ніздрів; 4) у даху є отвори для парних очей та ніздрів; 5) зуби лабіринтового типу; 6) зуби плакоїдного типу; 7) мали плавці; 8) мали п'ятипалу кінцівку.

453. Екологія Amphibia: 1) мешкають у зволжених місцях; 2) мешкають у водному середовищі; 3) мешкають у посушливих місцях; 4) м'ясоїдні; 5) рослиноїдні; 6) розмножуються відкладаючи ікру; 7) розмножуються відкладаючи яйця; 8) розвиток прямий; 9) розвиток з метаморфозом.

454. Тафономія Amphibia: 1) місцезнаходження співпадають з нафтовими родовищами; 2) місцезнаходження співпадають з вугленосними товщами; 3) рештки знаходяться у морських осадах; 4) рештки знаходяться у континентальних фасціях; 5) захоронені у відкладах боліт; 6) захоронені у відкладах дельт; 7) захоронені у відкладах річок.

455. Перші викопні Amphibia відомі з відкладів: 1) кембрію; 2) ордовіку; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

456. Розквіт викопних Amphibia припадав на: 1) девон; 2) карбон; 3) перм; 4) тріас; 5) юру; 6) крейду.

457. Геологічне значення Amphibia: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії.

458. До характеристик рептилій належать: 1) шкіра має залози; 2) шкіра суха; 3) шкіра гола; 4) шкіра вкрила лусками; 5) у хребті виділяють шийний, тулубовий, крижовий, хвостовий відділи; 6) у хребті виділяють

шийний, грудний, поперековий, крижовий, хвостовий відділи; 7) анамнії; 8) амніоти.

459. Які властивості дозволили рептиліям остаточно порвати зв'язок з водним середовищем? 1) внутрішнє запліднення і накопичення жовтка в яйцеклітині; 2) зроговіння шкіри і складна будова нирки; 3) поява грудної клітки і добре розвинені кінцівки; 4) розмноження і розвиток без участі води; 5) відсутність конкуренції.

460. Перші плазуни відомі з відкладів: 1) кембрію; 2) ордовику; 3) силуру; 4) девону; 5) карбону; 6) пермі.

461. Від плазунів походять: 1) Amphibia; 2) Reptilia; 3) Aves; 4) Mammalia; 5) Pisces.

462. Плазуни походять від: 1) Pisces; 2) Caudata; 3) Anura; 4) Gymnophiona; 5) Batrachosauria.

463. Серед рептилій теплокровність могла бути у: 1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria; 6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

464. Сучасні види рептилій належать до підкласів: 1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria; 6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

465. До Archosauria належать: 1) Testudines; 2) Lacertilia; 3) Serpentes; 4) Ichthyosaurus; 5) Dinosauria; 6) Pterosauria; 7) Crocodilia.

466. Екологія Reptilia: 1) мешкають у зволжених місцях; 2) мешкають у водному середовищі; 3) мешкають у посушливих місцях; 4) м'ясоїдні; 5) рослиноїдні; 6) розмножуються відкладаючи ікру; 7) розмножуються відкладаючи яйця; 8) розвиток прямий; 9) розвиток з метаморфозом.

467. Тафономія Reptilia: 1) захоронені цілі скелети; 2) захоронені фрагменти; 3) рештки знаходяться у морських осадах; 4) рештки знаходяться у континентальних фасціях; 5) захоронені у відкладах лагун; 6) захоронені у відкладах дельт; 7) захоронені у відкладах озер.

468. Різноманітна група найбільш примітивних плазунів, що включає як дрібних наземних ящіркоподібних тварин, так і великих рослиноїдних, поширених з карбону до тріасу, належить до підкласу:
1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria;
6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

469. Підклас плазунів, що заповнює величезний проміжок між примітивними котилозаврами і першими ссавцями, серед них виділяють як м'ясоїдних, так і рослиноїдних, у більшості були диференційовані зуби, поширені з карбону до юри, належить до підкласу:
1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria;
6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

470. Спеціалізовані до життя у воді рептилії з веретеноподібним тілом, спинним і хвостовим шкірними плавцями і кінцівками перетвореними на ласти, поширені з тріасу до крейди, належать до підкласу: 1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria; 6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

471. Геологічне значення Reptilia: 1) породоутворювачі; 2) рифоутворювачі; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії.

472. Характерними рисами анатомічної будови птахів є:
1) наявність лусок; 2) наявність оперення; 3) перетворення передніх кінцівок на крила; 4) значне посилення м'язів крил; 5) значне посилення грудних м'язів; 6) видозміна скелету; 7) скелет легкий; 8) скелет важкий; 9) зрощення кісток.

473. До характеристик Aves належать: 1) шкіра має залози; 2) шкіра суха; 3) є складний криж; 4) є незростлі поперековий та крижовий відділи; 5) відкладають яйця; 6) живонародження; 7) анамнії; 8) амніоти.

474. Характерними ознаками Saurornithes є: 1) наявність дзьоба; 2) наявність зубів на щелепах; 3) наявність хвостових хребців; 4) наявність куприкової кістки; 5) пальців 5; 6) пальців 3.

475. Характерними ознаками Neornithes є: 1) наявність дзьоба; 2) наявність зубів на щелепах; 3) наявність хвостових хребців; 4) наявність куприкової кістки; 5) фаланги 1, 2 і 3 пальців редуковані; 6) фаланги 1 і 3 пальців редуковані.

476. Перші птахи відомі з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

477. Найбільшими хижаками серед Aves були: 1) Archaeopteryx; 2) Diatryma; 3) Dinornis; 4) Phororhacos; 5) Ectopistes.

478. Тафономія Aves: 1) захоронені цілі скелети; 2) захоронені фрагменти; 3) рештки знаходяться у морських осадах; 4) рештки знаходяться у континентальних фасціях; 5) виявлені відбитки пір'я; 6) виявлені скам'янілі яйця.

479. Геологічне значення Aves: 1) велике; 2) незначне; 3) використовуються у геохронології; 4) не використовуються у геохронології; 5) використовуються у палеогеографії; 6) не використовуються у палеогеографії.

480. Птахи походять від: 1) рептилій-архозаврів; 2) стегоцефалів; 3) літаючих ящерів; 4) хижих динозаврів; 5) птерозаврів.

481. Археоптерикс відомий з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

482. Характерними ознаками Mammalia є: 1) тіло голе; 2) тіло вкрите лусками; 3) тіло вкрите пір'ям; 4) тіло вкрите шерстю; 5) шийних хребців 7; 6) шийних хребців 8-10.

483. Характерними ознаками Mammalia є: 1) розвинена кора і звивини; 2) нерозвинена кора і звивини; 3) вигодовують малят молоком; 4) вигодовують малят іншою їжею; 5) відкладають яйця; 6) мають внутрішньоутробний розвиток.

484. Ссавці походять від: 1) Cotylosauria; 2) Chelonia; 3) Theromorpha; 4) Ichthyopterygia; 5) Synaptosauria; 6) Archosauria; 7) Lepidosauria.

485. Біостратиграфічного значення ссавці набувають у: 1) археї; 2) протерозої; 3) палеозої; 4) мезозої; 5) кайнозої.

486. Геологічне значення Mammalia: 1) велике; 2) незначне; 3) використовуються у геохронології мезозою; 4) використовуються у геохронології кайнозою; 5) використовуються у стратиграфії морських відкладів; 6) використовуються у стратиграфії континентальних відкладів.

487. Типи кайнозойських поховань ссавців: 1) морські; 2) лагунові; 3) острівні; 4) річкові; 5) еолові; 6) у вулканічному попелі; 7) у асфальтових озерах.

488. Розмаїтість типів поховань ссавців свідчить про те, що більшість залишків поховані: 1) на місці загибелі; 2) перенесені після смерті; 3) в межах зони мешкання; 4) за межами зони мешкання; 5) у пониженнях рельєфу.

489. Викопні залишки ссавців відомі з: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди.

490. В основі систематики ссавців лежить будова: 1) тулуба; 2) скелета; 3) кінцівок; 4) зубів; 5) травної системи; 6) особливості розмноження.

491. Ссавці, які розмножуються шляхом відкладання яєць, молочні залози не мають сосків, морда витягнута одягнена роговим дзьобом, поширені з тріасу до нині, належать до: 1) Prototheria; 2) Allotheria; 3) Triconodonta; 4) Pantotheria; 5) Metatheria; 6) Eutheria.

492. Вимерлі рослинноїдні ссавці з довгими різцями, що служили для проколювання і прогризання твердих плодів, ікла відсутні, мозкова порожнина масивна, лицевий відділ черепа короткий, поширені з юри до еоцену, належать до: 1) Prototheria; 2) Allotheria; 3) Triconodonta; 4) Pantotheria; 5) Metatheria; 6) Eutheria.

493. Вимерлі дрібні хижі ссавці з великими гострими іклами, поширені з тріасу до крейди, відокремлений відділ, що вимер і не залишив нащадків, належать до: 1) Prototheria; 2) Allotheria; 3) Triconodonta; 4) Pantotheria; 5) Metatheria; 6) Eutheria.

494. Ссавці дуже різноманітні за зовнішньою будовою, із не строго постійною температурою тіла, до підкласу належать комахоїдні, хижі і всеїдні форми, поширені з крейди до нині, належать до: 1) Prototheria; 2) Allotheria; 3) Triconodonta; 4) Pantotheria; 5) Metatheria; 6) Eutheria.

495. Ссавці дуже різноманітні за зовнішньою будовою, із постійною температурою тіла, що мешкають на суходолі, в океанах, у повітряному середовищі і є пануючою групою наземних хребетних, поширені з крейда до нині, належать до: 1) Prototheria; 2) Allotheria; 3) Triconodonta; 4) Pantotheria; 5) Metatheria; 6) Eutheria.

496. Екологічні групи Mammalia: 1) гідробіонти; 2) напівводні; 3) мешканці відкритих просторів; 4) м'ясоїдні; 5) рослиноїдні; 6) педобіонти; 7) аеробіонти; 8) мешканці повітряно-наземного середовища; 9) внутрішньоорганізмові.

497. Який із видів належить до ссавців? 1) териодонт; 2) зауролоф; 3) протоцератопс; 4) целакант; 5) мегалодон.

498. Перші хижі і примати походять від: 1) примітивних комахоїдних ссавців; 2) рептилій-архозаврів; 3) підкласу однопрохідні; 4) від звіроподібних рептилій.

499. Перші примати відомі з відкладів: 1) девону; 2) карбону; 3) пермі; 4) тріасу; 5) юри; 6) крейди; 7) палеогену; 8) неогену.

500. Рід Homo сформувався приблизно: 1) 1 млн. років тому; 2) 2 млн. років тому; 3) 3 млн. років тому; 4) 4 млн. років тому; 5) 5 млн. років тому.

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

МОДУЛЬ 1. Загальні основи палеозоології і огляд палеозоологічних решток одноклітинних та двошарових тварин

**1. 4; 2. 123; 3. 2; 4. 3; 5. 4; 6. 5; 7. 4; 8. 3; 9. 24; 10. 2; 11. 2; 12. 2; 13. 41523;
14. 2; 15. 4; 16. 4; 17. 3; 18. 5; 19. 4; 20. 2; 21. 135; 22. 1; 23. 2; 24. 2; 25. 234;
26. 4; 27. 23; 28. 1345; 29. 1245; 30. 1; 31. 3; 32. 4; 33. 2; 34. 5; 35. 3; 36. 4;
37. 1; 38. 25; 39. 2345; 40. 24; 41. 1; 42. 4; 43. 56; 44. 5; 45. 1; 46. 2; 47. 3;
48. 6; 49. 5; 50. 3; 51. 5; 52. 13; 53. 456; 54. 24; 55. 1; 56. 1; 57. 3; 58. 3; 59. 3;
60. 3; 61. 4; 62. 4; 63. 4; 64. 6; 65. 1; 66. 2; 67. 3; 68. 3; 69. 3; 70. 4; 71. 5;
72. 6; 73. 1; 74. 2; 75. 35; 76. 124; 77. 1246; 78. 1; 79. 24; 80. 245; 81. 24;
82. 34; 83. 135; 84. 135; 85. 246; 86. 246; 87. 135; 88. 13; 89. 145; 90. 245;
91. 1; 92. 1256; 93. 124; 94. 1356; 95. 12; 96. 13; 97. 24; 98. 123; 99. 1356;
100. 245; 101. 2; 102. 1; 103. 2; 104. 56; 105. 3; 106. 4; 107. 235; 108. 13;
109. 135; 110. 12456; 111. 136; 112. 1; 113. 1345; 114. 2356; 115. 4;
116. 1235; 117. 135; 118. 2357; 119. 235; 120. 1; 121. 3; 122. 4; 123. 5; 124. 6;
125. 2; 126. 12; 127. 4; 128. 234; 129. 6; 130. 234; 131. 136; 132. 136; 133. 5;
134. 15; 135. 145; 136. 234; 137. 136; 138. 23; 139. 3; 140. 136; 141. 2345;
142. 1234; 143. 23456; 144. 24; 145. 235; 146. 2; 147. 135; 148. 34; 149. 1;
150. 1367; 151. 245; 152. 1; 153. 134; 154. 1; 155. 2345; 156. 25; 157. 4; 158. 4;
159. 5; 160. 23456789; 161. 1357; 162. 34789; 163. 6; 164. 2; 165. 135;
166. 124; 167. 1; 168. 2; 169. 135; 170. 234.**

МОДУЛЬ 2. Огляд палеозоологічних решток тришарових тварин, їх морфологія і систематика

**171. 3; 172. 124; 173. 246; 174. 1356; 175. 124; 176. 2; 177. 124; 178. 3;
179. 35; 180. 1234567; 181. 1; 182. 4; 183. 1; 184. 2; 185. 3; 186. 4; 187. 5;
188. 6; 189. 245; 190. 12346; 191. 4; 192. 135; 193. 13; 194. 1; 195. 3;**

196. 134; 197. 236; 198. 24; 199. 12; 200. 123456; 201. 145; 202. 4; 203. 125;
204. 135; 205. 2356; 206. 34; 207. 2; 208. 4; 209. 1; 210. 3; 211. 5; 212. 5;
213. 45; 214. 235; 215. 2356; 216. 12; 217. 4; 218. 134; 219. 345; 220. 2;
221. 56; 222. 235; 223. 1356; 224. 1356; 225. 23456; 226. 2356; 227. 135;
228. 4; 229. 135; 230. 1345; 231. 34; 232. 5678; 233. 2; 234. 2; 235. 1; 236. 3;
237. 4; 238. 1346; 239. 2356; 240. 1; 241. 2; 242. 3; 243. 4; 244. 5; 245. 1;
246. 4; 247. 6; 248. 1356; 249. 25; 250. 36; 251. 7; 252. 1234; 253. 245; 254. 1;
255. 4; 256. 4; 257. 123456; 258. 236; 259. 134; 260. 13456; 261. 13; 262. 24;
263. 5; 264. 135; 265. 1; 266. 25; 267. 12; 268. 345; 269. 3; 270. 4; 271. 145;
272. 235; 273. 1; 274. 1; 275. 2; 276. 2367; 277. 24; 278. 34; 279. 246;
280. 1467; 281. 12356; 282. 2568; 283. 235; 284. 5; 285. 3; 286. 2367; 287. 24;
288. 35; 289. 236; 290. 23567; 291. 3; 292. 5; 293. 2; 294. 7; 295. 2467;
296. 2456; 297. 135; 298. 5; 299. 89; 300. 6; 301. 3; 302. 14; 303. 3456;
304. 236; 305. 235; 306. 235; 307. 1; 308. 123; 309. 6; 310. 2356; 311. 123468;
312. 34; 313. 235; 314. 34; 315. 2; 316. 3; 317. 1356; 318. 2; 319. 5; 320. 6;
321. 2; 322. 13567; 323. 135; 324. 135; 325. 2; 326. 12346; 327. 34; 328. 56;
329. 14; 330. 5; 331. 13578; 332. 3457; 333. 1; 334. 2; 335. 1367; 336. 236;
337. 235; 338. 1; 339. 2345; 340. 3; 341. 24; 342. 13457; 343. 2; 344. 145;
345. 135; 346. 1; 347. 12; 348. 4; 349. 1357; 350. 13679; 351. 1; 352. 2; 353. 5;
354. 1357; 355. 1345679; 356. 1245; 357. 2; 358. 4; 359. 35; 360. 12567;
361. 135679; 362. 1356; 363. 2; 364. 4; 365. 123467; 366. 2356; 367. 4;
368. 1356; 369. 35679; 370. 235; 371. 2; 372. 2; 373. 23467; 374. 24567;
375. 2356; 376. 3569; 377. 25; 378. 2; 379. 2; 380. 23467; 381. 24567;
382. 23456; 383. 14567; 384. 12345; 385. 1; 386. 2; 387. 2; 388. 2; 389. 78;
390. 2367; 391. 2456; 392. 35; 393. 235; 394. 5; 395. 12467; 396. 346;
397. 13479; 398. 2458; 399. 35; 400. 1; 401. 2; 402. 45; 403. 4; 404. 135;
405. 12345678; 406. 2; 407. 1; 408. 2; 409. 3; 410. 4; 411. 1467; 412. 12; 413. 2;
414. 35; 415. 4; 416. 134; 417. 35; 418. 13568; 419. 13678; 420. 12; 421. 1;
422. 35689; 423. 125; 424. 35; 425. 4; 426. 23567; 427. 3; 428. 245; 429. 4;
430. 12357; 431. 2345; 432. 7; 433. 357; 434. 4; 435. 3; 436. 4; 437. 235;

438. 135789; 439. 236; 440. 34; 441. 357; 442. 57; 443. 68; 444. 1347;
445. 23689; 446. 23567; 447. 1; 448. 23; 449. 358; 450. 1; 451. 236789;
452. 1358; 453. 12469; 454. 245; 455. 4; 456. 234; 457. 35; 458. 2468; 459. 24;
460. 5; 461. 34; 462. 25; 463. 6; 464. 267; 465. 567; 466. 234578; 467. 124567;
468. 1; 469. 3; 470. 4; 471. 35; 472. 235679; 473. 2358; 474. 236; 475. 146;
476. 5; 477. 24; 478. 12456; 479. 246; 480. 1; 481. 5; 482. 145; 483. 1356;
484. 3; 485. 5; 486. 246; 487. 124567; 488. 13; 489. 4; 490. 24; 491. 1; 492. 2;
493. 3; 494. 5; 495. 6; 496. 12368; 497. 1; 498. 1; 499. 6; 500. 3.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література:

1. Богоявленская О. В. Основы палеонтологии / О. В. Богоявленская, М. В. Федоров. – М. : Недра, 1990. – 208 с.
2. Бондаренко О. Б. Методическое пособие по изучению ископаемых беспозвоночных / О. Б. Бондаренко, М. А. Михайлова. – М. : Недра, 1986. – 197 с.
3. Горобець Л. В. Характеристика основних етапів історії біосфери : Методичні рекомендації до спецкурсу «Історичний розвиток тваринного світу» / Л. В. Горобець. – К. : ПП Нескреба Р. О. (Roniks), 2011. – 68 с.
4. Давиташвили Л. Ш. Курс палеонтологии / Л. Ш. Давиташвили. – М.–Л. : Госгеоліздат, 1949. – 836 с.
5. Друшиц В. В. Палеонтология беспозвоночных / В. В. Друшиц. – М. : Изд-во МГУ, 1974. – 528 с.
6. Друшиц В. В. Палеонтология / В. В. Друшиц, О. П. Обручева. – М. : Изд-во МГУ, 1971. – 414 с.
7. Мартынов В. В. Основы палеонтологии: Конспект лекций для студентов биологического факультета / В. В. Мартынов. – Донецк : ДонНУ, 2006. – 164 с.

Додаткова література:

1. Атлас руководящих форм ископаемых фаун СССР. В 12-ти т. – М.–Л. : Госгеолыздат, 1939-1949. – 3346 с.
2. Краткий курс палеонтологии / [Г. И. Немков, Е. С. Левицкий, В. А. Вахрамеев и др.]. – М.: Недра, 1978. – 246 с.
3. Михайлова И. А. Палеонтология: Учебник для вузов / И. А. Михайлова. – Ч. 1. – М. : Изд-во МГУ, 1997. – 447 с.
4. Михайлова И. А. Палеонтология: Учебник для вузов / И. А. Михайлова. – Ч. 2. – М : Изд-во МГУ, 1997. – 495 с.
5. Мороз С. А. Історія біосфери Землі: у 2 кн. Кн. 1: Теоретико-методологічні засади пізнання. Навчальний посібник / С. А. Мороз. – К. : Заповіт, 1996. – 440 с.
6. Мороз С. А. Історія біосфери Землі: у 2 кн. Кн. 2: Геолого-палеонтологічний життєпис. Навчальний посібник / С. А. Мороз. – К. : Заповіт, 1996. – 422 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.ancientbeasts.ru/load/4>
2. http://zoomet.ru/metod_paleo.html
3. <http://forum.zoologist.ru/viewtopic.php?id=1424>
4. <http://link.springer.com/search?sortOrder=newestFirst&facet-content-type=Article&facet-journal-id=11492>
5. <http://cool12.forsite.org/istoriya-paleontologii.html>
6. <http://paleoworld.ucoz.ru/>
7. <http://www.macroevolution.narod.ru/pics.htm>

ЗМІСТ

Передмова.....	3
МОДУЛЬ 1. Загальні основи палеозоології і огляд палеозоологічних решток одноклітинних та двошарових тварин.....	4
МОДУЛЬ 2. Огляд палеозоологічних решток тришарових тварин, їх морфологія і систематика.....	21
Правильні відповіді.....	56
Рекомендована література та інтернет-ресурси.....	58